

biovergister Kootstertille,

In vervolg op mijn artikel in de LC kan ik drie themata onderscheiden die ik van belang acht:

- de kwaliteit van de ondernemer.
- de vereiste mestvergisting
- de ongeschikte locatie Kootstertille voor experimenten.

de kwaliteit van de ondernemer:

In 2014 is een nieuwe ondernemer gezet op een bestaande, juridisch geldige vergunning. Deze ondernemer heeft geen enkele transparantie getoond in zijn houding t.a.v. het onderhavige project. Hij heeft geen enkele moeite getoond de vergunning aan te passen aan de huidige milieuwetgeving. De teleurstellende resultaten met grote vergisters in het laatste decennium, niet in het minst door gepleegde fraude van ondernemers, zijn op geen enkele manier door deze ondernemer aan de kaak gesteld.

Evenmin is er gereageerd op de talrijke handreikingen waarin de veranderde wetgeving voorziet als het gaat om in principe riskante projecten. De onduidelijkheden die zijn ontstaan en hebben geleid tot uitstel van de verkoop van de betreffende grond zijn op geen enkele manier door de ondernemer opgepakt. Gezien de aard van het project ligt het in de verwachting dat deze ondernemer zal zwichten voor iedere opportuniteit die zich kan voordoen om aan de voorwaarden van de subsidiegever te voldoen en om de benodigde nauwgezette controles te ontlopen.

de vereiste mestvergisting:

De onderhavige vergunning moet zich houden aan 50% mestvergisting. De achterliggende gedachte is, aldus de hr. Bolkestein van de FUMO, dat het vergistingsproduct geschikt moet zijn voor digestaat. Zo niet dan moet er een andere vergunning worden aangevraagd.

Het experiment biogas in Leeuwarden (UES) met covergisting laat zien dat een minimum van 50% mest onvoldoende rendement oplevert. Men wil andere materialen zoals dierlijk vet toevoegen met een hoge vergistingscapaciteit.

Wanneer de ondernemer op dit moment aangeeft zich aan de 50% regeling te houden, moet er een geheel andere vergister gebouwd worden als welke er nu op stapel staat, cf. de afgegeven optie voor 10% mestvergisting.

Maar dan moet het nieuwe Amerikaanse procédé worden afgewimpeld, wat ik de ondernemer niet zie doen. En wat gebeurt er wanneer er na de verkoop allerlei veranderingen moeten worden aangebracht met alle bijkomende riskante verwickelingen die thans niet zijn te overzien?

de locatie Kootstertille:

Infeite het belangrijkste thema om geen grote vergister op een terrein met zoveel zware industrie te plaatsen, in de nabijheid van een gasstation en met overal ondergrondse gasleidingen en op ca. 200mtr. van de oude dorpskern. Daar komt bij dat de geplande vergister veel meer capaciteit heeft dan de experimentele vergister in Goutum, die met het beoogde systeem werkt en nog maar net een jaar draait. Komt nog bij dat er aan het aardgasnet geleverd zou gaan worden. Voldoende ervaring elders ontbreekt. Een bona fide ondernemer zal hier rekening mee houden en overleg plegen met de belanghebbende instanties. Gezien de ervaringen met de huidige ondernemer zal deze er uit zichzelf niet toe over gaan, zodra hij de bouwgrond heeft gekocht.

conclusie:

De genoemde thematiek, neergelegd in deze drie punten, maakt duidelijk dat de grond niet zonder buitensporig risico aan de huidige ondernemer kan worden verkocht. Een eventuele nieuwe ondernemer zal voldoende transparantie moeten tonen en een aan de tijdseisen aangepaste vergunning als uitgangspunt nemen.

10 oktober 2017, Arie van Engelen.

TE GAST

Biovergisting blijft risicovol experiment

Biovergisters zijn bedoeld voor het opwekken van duurzame energie (biogas), waarbij geen grondstoffen (biomassa) verloren gaan en zonder CO₂-uitstoot. Er worden hoge subsidies toegekend om de vergisters te kunnen opstarten. Binnen een termijn van twaalf jaar worden deze verstrekt in de verwachting dat het bedrijf voldoende rendabel is om op eigen benen te staan.

Voor de exploitatie van de biovergister in Kootstertille is in 2009 een revisievergunning aangevraagd en bij de provincie ingediend. Die was bedoeld voor kleinschalig gebruik - energieleverantie aan omliggende bedrijven. Sinds 2011 gaat het om een omgevingsvergunning die past in de in 2010 veranderde wetgeving (Wabo). Deze vergunning betreft een omvangrijke vergister, geschikt voor levering aan het aardgasnet.

In 2014 is de onderneming in andere handen overgegaan. De nieuwe ondernemer heeft een nieuw procedé (UES) ingevoerd en aan de bestaande vergunning gekoppeld. Dit procedé kan moeilijk werken met de in de vergunning vereiste 50 procent mestvergisting. De milieuwetgeving (Milieueffectrapportage en Besluit externe veiligheid inrichtingen) is met voeten getreden. Er is geen advies gevraagd van de brandweer wat overal dringend wordt aangeraden. De Nederlandse Gasunie is nauwelijks op de hoogte.

Er is geen overleg geweest met de in 2014 opgerichte FUMO, de samenwerkingsorganisatie van de provincie Friesland en de Friese gemeenten, die sindsdien de vergunningen uitdeelt. Men heeft zich uitsluitend gericht op de onherroepelijke juridische kant van de bestaande, intussen gedateerde vergunning.

Vanwege zijn contacten in Duitsland moet de ondernemer hebben geweten dat grote vergisters daar door de desastreuze ervaringen van de laatste tien jaar niet meer gebruikt mogen

worden. De verplichting de bevolking in te lichten was letterlijk een verplicht nummer. Een regelrechte flop waaruit bleek dat de diverse instanties nauwelijks op de hoogte waren. Alweer werd niet duidelijk gemaakt dat er 50 procent mest vergist dient te worden om aan de eisen van de vergunning te voldoen.

De geschiedenis gaat zich herhalen, want er zijn veel biovergisters failliet gegaan en veel ondernemers hebben gefraudeerd door verboden afvalmateriaal te gebruiken. Ook zijn biovergisters in andere handen overgegaan voor een herstart. Dat is allemaal dusdanig recent, dat de biovergisting in feite het experimenteel stadium nog niet is ontgroeid.

En wat moet zo'n experiment op een risicovolle locatie als de westkern van Kootstertille met al haar gasleidingen en een gasstation op steenworp afstand, en binnen een afstand van 500 meter van de bebouwde kom van het dorp met drieduizend inwoners. Er is al zoveel zware industrie dat er niets meer bij kan.

De vergunde grond is nog niet door de gemeente aan de ondernemer verkocht. Voordat de grond wordt verkocht kan de ondernemer duidelijk worden gemaakt of van hem worden geëist dat hij zijn procedé moet aanpassen aan de verplichte mestvergisting van 50 procent. En hij kan erop worden gewezen dat er een nieuwe vergunning nodig is om het nieuwe UES-systeem te laten functioneren.

Woensdagavond is in het gemeentehuis van Achtkarspele een speciale informatieve raadsvergadering over de biovergister ingelast, waarvoor de plaatselijke bevolking is uitgenodigd. Met de inbreng van een onafhankelijk adviseur van de Rijksuniversiteit Groningen kan het een spannend avondje worden.

ARIE VAN ENGELEN
Lid van Plaatselijk Belang
Kootstertille.

'Biovergisting is in feite het experimenteel stadium nog niet ontgroeid.'

FOTO NIELS WESTRA